

גוט שבת Gut Sábész

20. évfolyam 30. szám • Ára: 330 HUF • ב"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 19:12 • כ"ה ניסן תשע"ח • 2018. 4. 13. • פרשת שמני • Szombat kimenetele: 20:20

„Fontos lenne legalább az antiszemitizmus elleni küzdelemben együttműködni”

Scheiber-díjjal tüntették ki a Tett és Védelem alapítvány titkárát, Szalai Kálmánt

„A zsidó vallás egyik alapelve szerint életünk során folyamatosan arra kell törekednünk, hogy saját tulajdonságainkat fejlesztve, cselekedeteinket megszentelve komoly szellemi magasságokat érjünk el. Ehhez az Örökkévalónak a Töréből megismerhető tulajdonságait kell megpróbálnunk a saját életünkben is megvalósítani. Ez nem könnyű feladat.” – ezekkel a szavakkal kezdte Oberlander Báruch rabbi a Scheiber Sándor-díj átadásán az idei díjazott, Szalai Kálmán méltatását. Mint mondta, különösen nehéz „leutánoznunk” az Örökkévalónak, mint „Izrael őrzőjének” (Sommer Jisráél) szerepét. „Ehhez ugyanis magas fokú együttérzésre, bátorságra és a szeretet képességére van szükség. Olyan sajátosságokra, amelyek elérése önmagában is embert

próbáló erőfeszítést igényel. Éppen ezért mindazok, akik e jellemvonásokat magukban kifejelesztve a zsidó nép védelmének áldozzák az életüket, minden elismerést megérdemelnek ... Szalai Kálmán minden kétséget kizáróan ilyen ember.” – mondta a rabbi a Tett és Védelem Alapítvány titkáráról.

A kulturális miniszter által évente adományozott Scheiber Sándor-díjat azok kaphatják, akik kiemelkedőt alkottak a zsidósághoz kapcsolódó tudományok, illetve a zsidók és nem zsidók közötti párbeszéd és tolerancia előmozdításának területén. A civil kezdeményezésként 2013-ban alakult Tett és Védelem Alapítvány (TEV), melynek titkárát most tüntették ki a díjjal, a zsidó tradíciókat követve lép fel az antiszemitizmus ellen.

A díjat megköszönve Szalai

Kálmán megszívlelendő üzenetet fogalmazott meg: „Fontos lenne, ha legalább az antiszemitizmus elleni fellépés ügyében a zsidó szervezetek együtt tudnának működni. A megtisztelő Scheiber Sándor-díj kijelölése is konszenzuson alapul. Ez a konszenzus talán elhozta azt a várt állapotot, hogy ismét egységben tudunk munkálkodni a magyar zsidó közösség mindhárom vallási szervezete.”

„Úgy gondolom,” – zárta a laudációt Oberlander rabbi – „hogy kevés olyan ... szakember van ma Magyarországon, aki ilyen sokat tett a zsidók és nem zsidók közötti párbeszéd és tolerancia előmozdítása érdekében. Nyitott, és a zsidó közösségre, illetve a többségi társadalom szolgálatára fókuszáló személyisége mindannyiunk számára követendő példát jelent.”

Emlékezz! (Zachor) fotókiállítás a ZSILIP-ben

Az EMIH a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja alkalmából *Emlékezz! (Zachor)* címmel holokauszt témájú fotómontázs-kiállítást rendez.

Megnyitó időpontja:
április 15. 16:00

Megnyitja: Benda Iván

Helyszín: ZSILIP

– Roth Lenke és Simon
Kulturális Központ

(1137 Bp., Újpesti rakpart 1.)

Díszvendégek:

Yossi Amrani, Izrael Állam magyarországi nagykövete
Dr. Bagdy Gábor, Budapest főpolgármester-helyettese

dr. Monostori László,
plébániai kormányzó

Köves Slomó,

az EMIH vezető rabbija

Smuel Glitzenstein,

a ZSILIP rabbija

Tavaszi sábaton Ráckevén
Családias hangulat, érdekesítő előadások, csodálatos környezet: wellness testnek és léleknek.

A hétvége témája a zsidó család. Családfakutatás, genetika, családi szerepek. Örökbefogadás és mesterséges megtermékenyítés a háláchá szempontjából.

Időpont: 2018. május 4-6.

Helyszín:

Duna Relax & Event Hotel****

(Ráckeve, Dömsödi út 1.)

Jelentkezés: 06 1 268 0183

posta@zsido.com

Szalai Kálmán a díjátadón (balra). A Scheiber-díj átadó ünnepsége (jobbra; Árvai Károly fotója)

Hetiszakas

Tisztátalan állatok

Szakaszunk – *Smini* (3Mózes 9:1-11:47.) – a Hajlék felavatásáról szól, s ebben az előző szakasz végén leírt folyamatról, melyben Mózes hét napon keresztül előkészíti és felavatja testvérét, Áront s fiait a Szentély Szolgálatra, miután beavatta őket a Szolgálat min-

den csinjába-bínjába. A szakaszban találjuk azt a tragikus esetet is, amelyben Áron két fia – Nádáv és Ávinu – egy tévedés folytán életét veszti. A szakasz utolsó része felsorolja a tiszta és tisztátalan, illetve ehető és nem ehető állatok és szárnyasokat.

Zsidó híradó

Benjámín Netanjahu izraeli látogatásra hívta Orbán Viktort

Telefonon gratulált *Benjámín Netanjahu* izraeli miniszterelnök Orbán Viktor magyar miniszterelnöknek újválasztásához – jelentette az izraeli sajtó. A beszélgetés során Netanjahu izraeli látogatásra invitálta a magyar kormányfőt és megköszönte neki azt a támogatást, amelyet a nemzetközi fórumokon Magyarország tanúsít Izrael irányába.

Netanjahu tavaly júliusban hivatalos látogatást tett Magyarországon, s ezzel több év-tized után ő volt az első izraeli kormányfő, aki Budapestre látogatott. A kétoldalú kapcsolatokat kiemelkedően jónak tartják. Izrael jelezte, nagyra értékeli, hogy a magyar kormány zéró toleranciát hirdetett az antiszemitizmussal kapcsolatban, és támogatja a

magyarországi zsidó közösség fejlődését.

Netanjahu mellett az *Európai Zsidó Szövetség* is gratulált a magyar miniszterelnöknek a választási sikeréhez. Levélben a brüsszeli székhelyű szervezet alapítója és vezetője, *Menachem Margolin* rabbi kifejezte reményét, hogy Orbán Viktor az új ciklusában is biztosítani fogja a magyarországi zsidóság védelmét és támogatását, miközben továbbra is kiáll Izrael mellett. „A nagy hatalommal nagy felelősség jár együtt” – emelte ki a Margolin rabbi. „Európa választút előtt áll. Mindaddig, amíg Ön folytatja a zsidó közösség jogainak védelmét és az Izrael melletti kiállást, számíthat a támogatásunkra.” – záródik a levél.

Ideje van a csendnek és a szónak

Az élet folyamán olykor meg-hökkentő és sokkoló dolgokkal szembesülünk. Néha olyanokkal, amikre, úgy érezzük, nincs szavakba önthető válasz.

A *Smini* hetiszakasza is egy ilyen esetről számol be, Nádáv és Ábihu váratlan és tragikus haláláról. A Szentély ünnepélyes beiktatási sorozatának utolsó pillanataiban történt. Első hallásra ráadásul teljességgel érthetetlennek tűnik a kiváltó oka. Anélkül, hogy Mózesel tanácskoztak volna erről, az Isten iránti fokozott izgalom hevében elragadtatták magukat, a Szentek szentje felé vették az irányt, s olyan intenzív spiritualitást éltek meg, amit már nem voltak képesek a megfelelő mederben tartani, így lelkük egyszerűen felemészte. Az egyszerű két fiát is elvesztő, gyászoló apáról pedig így tudósít az Írás: „És Áron hallgatott.” (3Mózes 10:3.) Fontos, hogy az élet bizonyos kritikus pillanataiban képesek legyünk erőt meríteni, s csendben maradni. Ezzel a csenddel ismerjük el Isten végtelenségét, azt, hogy hatalmassága és korlátatlansága megfoghatatlan a mi

korlátolt emberi felfogóképességünkkel. Míg a beszéd általában olyan dolgról tanúskodik, amit megértettünk, felfogtunk, addig a dallamok olyan dolgokat, jelenségeket hivatottak megfogni, amit pusztán szavakkal már nem lehet. A csend pedig még az előző két kifejezőeszközt is túlhaladja.

A csend ekként való alkalmazása azonban kizárólag az Istennel való személyes kapcsolatunkra korlátozódhat. Amikor azt látjuk, hogy felebarátunk szenved el valami kárt, kötelességünk, hogy felelemeljük a hangunk.

Vannak pillanatok, amikor alázatot kell mutatnunk, s csenddel hódolni Isten döntései előtt. Azonban vannak dolgok, amik mellett sosem mehetünk el szó nélkül. Csak az efajta, következetes viszonyulás segíthet újból összerakni elemeire hullott világunk darabjait, hogy az az isteni hajlék számára is lakható legyen.

Kovács Jichak rabbinövendék cikke Tali Loewenthal rabbi írása nyomán

A MI CIKKEINK KÓSEREK!

ADÓJA 2x1%-ÁNAK FELAJÁNLÁSÁVAL

A GUT SÁBESZT TÁMOGATJA!

KÉRJÜK, IDÉN IS TÁMOGASSA SZERVEZETEINKET ADÓJA 2x1%-ÁVAL!

EGYHÁZI 1%: EMIH TECHNIKAI SZÁM: 1287

TÁRSADALMI SZERVEZETEK 1%: CHÁBÁD LUBAVICS ALAPÍTVÁNY

ADÓSZÁMA: 19463038-1-42

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: WWW.KOSEREGYSZAZALEK.HU

Imaidők a következő hétre:

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga (VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8.00 Reggeli ima

Vasárnap-csütörtök: 19.25 Délutáni-esti ima (a Keren Or-ban, Károly krt. 20.)

Péntek: 18.30 **Van-e szólásszabadság a zsidóságban?**

(Oberlander Báruch rabbi előadása); 19.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Szombat: 8.45 Hetiszakas-zanulás,

9.15 Reggeli ima, majd *Kidus*

19.15 Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Hétfő-péntek (munkanapokon): 6.30 Reggeli ima

Péntek: 19.00 Tanulás

19.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Szombat: 9:15 Hetiszakas-zanulás a kabbala tükrében

10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt

A Rebbe 100 ezer dolláros spórolása

Lubavicsi családban nőttem fel. Gyermekként gyakran kísérem el apámat a Rebbe *fárbren-genjerie*, haszid összejöveteleire. Emlékszem, mindig nagyon izgatott voltam. Lubavicsi haszidnak lenni általában véve nagyon izgalmas dolog volt.

1973-ban felajánlották, hogy legyek a Rebbe küldöttje és nyissak egy új Chábád-központot Los Angelesből északra, a San Fernando-völgyben, amit csak „The Valley”-nek neveznek. Ez alkalomból különleges áldást kaptam a Rebbétől. Azzal áldott meg, hogy határozott és elszánt döntéseket hozzak, keményen dolgozzam, valamint higgyek és bízzak az Örökkévalóban.

A Rebbe áldását általános üzenetként értelmeztem. Ha sikereket akarsz elérni, először is keményen kell dolgoznod. Hajnalban kell kelned és rögtön neki kell állnod a tennivalóknak. De ez nem elég. Elszántnak is kell lenned. És bármihez, amit teszel, elengedhetetlen a sziklaszilárd hit Istenben. Így lehetsz sikeres.

A Rebbe megmutatta, miként koncentrálhatunk az erdőre anélkül, hogy a fák összezavaránának bennünket. Válaszai és tanácsai mindig optimizmust sugároztak, és arra biztatott minket, hogy magabiztosan és bátran menjünk az utunkon. Így is tettünk, mert azt éreztük, hogy a Rebbe végig fogja a kezünket.

Egyszer a feleségem és én rendkívül nagy kihívással kerültünk szembe. Azt javasoltam a feleségemnek, hogy írjon a Rebbének. Ő így is tett, és egy tíz oldalas levélben írta le a probléma minden egyes részletét. Azon a napon, amikor a levél New Yorkba érkezett, telefonhívást kaptam a Rebbe titkárától, a következő válasszal:

„Szent munkád során már többször képzelted azt, hogy olyan helyzetbe kerültél, ahonnan nincs kiút. Később azután láttad, ahogy a helyzet megváltozik, és jóra fordulnak a dolgok ... A Cemách Cedek tanítását kell követned: gondolkodj mindig pozitívan, és a dolgok jóra fordulnak!”

Micsoda válasz! Ezt a választ bekeretezve tartom a Rebbe ké-

Yehoshua (Josh) Gordon rabbi 1973 óta a Rebbe küldöttje volt Los Angeles térségében, majd a Chabad of the Valley főigazgatójaként dolgozott. Az interjú 2011 szeptemberében készült, a rabbi 2016. februárjában, 66 éves korában hunyt el.

pével együtt az irodámban, és otthon, az asztalomra is kivettem. Ez a válasz olyan tanítás, melyről minden egyes nap megemlékezem. Lehet, hogy a dolgok rosszul állnak, de korábban is ugyanilyen rossz helyzetben voltam, és végül mégis minden jóra fordult!

A Rebbe biztatására úgy döntöttünk, hogy a jövőbe tekintünk, és végezzük a munkánkat. Néhány nappal később pedig teljes hirtelenséggel, villámgyorsan megoldódtak a problémáink. Hiszem, hogy ez a Rebbe áldásának egyenes következménye volt.

Egy másik példa, amit megszeretnék említeni, az encinói Chábád-központban történt, amit 1975-ben nyitottunk meg a Hay-

venhurst Avenue-n. Ez egy rendkívül forgalmas út volt, kijáratlan az autópályára, de voltak olyan szomszédaink, akik nem örültek annak, hogy egy lakóövezetben működtünk. Bíróság elé vitték az ügyet, mi pedig azon gondolkoztunk, hogy odébb állunk. Azonban akárhányszor is írtunk a Rebbének a nehézségeinkről és az elkeseredésünkről, mindannyiszor

arra biztatott, hogy maradjunk ott. Mi pedig követtük a tanácsát.

Végül sikerült olyan egyezséget kötnünk, mely megengedte a Chábád-ház további működését Encionban, az eredeti helyén, az ifjúsági központunkat azonban máshová kellett költöztetnünk. A központunk új helyszínének a Burbank Boulvardot választottuk, Tarzanában, mert a helyiek kedvesen fogadtak. [...] A Rebbe tanácsát kértük [a szomszéd telek megvásárlásához], de ő nem tartotta jó ötletnek, és azt ajánlotta, hogy beszéljünk ingatlanos szakemberekkel. Így is tettünk, és kiderült, hogy az épületet alaposan túlárasták. Emlékszem, 340 000 dollárt kértek, ami hatalmas összeg volt a nyolcvanas évek elején.

Néhány évvel később a recesszió miatt lementek az ingatlanárak és 280 000 dollárért hirdették meg az épületet. Mi 240 000-et kínáltunk, amit el is fogadtak. A szerződés aláírása előtt természetesen ismét kikértük a Rebbe tanácsát, és ő ez alkalommal jóváhagyta a dolgot. Így spórolt nekünk 100 000 dollárt, miközben brooklyni irodájában ült.

Amikor elkezdtük az építkezést, kölcsönért folyamodtunk a zsidó közösség alapítványához. Prezentációt tartottam az alapítvány 75 fős tanácsa előtt, de amikor meghallották, hogy mindössze 50 000 dollár van a birtokunkban az egész projektre, azt mondták, „Rabbi, ez nem fog sikerülni”. Dühös lettem, és így szóltam: „Uraim, a Lubavicsi Rebbe az áldását adta! Sikerülni fog! Majd meglátják! Önökkel, vagy önök nélkül!”

Biztosak voltak benne, hogy semmit sem fogunk építeni, de adtak 25 000 dollárt az építészeti tervekre. Természetesen nekifogtunk az építkezésnek. A végeredmény egy 2000 négyzetméteres központ lett „Chabad of the Valley” néven, mely zsinagógát, ifjúsági központot és iskolát is magába foglal.

Az épület azért áll, mert követtük a Rebbe tanácsát: dolgozz keményen, legyen hited, legyél optimista és higgy benne, hogy Isten segítségével megvalósíthatod a lehetetlent. Az épület a Rebbe útmutatásának és áldásának köszönhetően épült fel.

Yehoshua (Josh) Gordon rabbi

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján.

Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:

www.youtube.com/alubavicsirebbe

Kóser konyha

Macesztorta

Ha az ünnep után véletlenül maradt volna még egy kis maceszunk, akkor lisztte darálva érdemes tortát sütni belőle.

Párve

8 ek. maceszliszt

8 ek. darált dió

16 ek. cukor

3 ek. citromlé

(lehetőleg frissen facsart)

8 ek. víz

8 tojás

A tetejére: másfél tábla
étsokoládé

A maceszlisztet és a darált diót a cukorral együtt tálba tesszük. A tojásokat egyesével feltörjük, ellenőrizzük, nehogy véres legyen (ha vércseppet látunk a tojás sárgájában, akkor ki kell dobni az egész tojást, a poharat pedig elmosni a következő tojás feltörése előtt). A fehérjét tálba tesszük, a sárgáját, valamint a citromlét és a vizet a száraz összetevőkhöz adjuk, és összekeverjük. A fehérjét kemény habbá verjük, és a habot óvatosan összeforgatjuk a másik tál tartalmával, majd sütőpapírral bélelt formába téve, 180 fokon megsütjük. A csokoládét vízgőz fölött felolvasztjuk, majd egyenletesen a süteményre kenjük.

A maceszlisztet felbontás után zárt dobozban, hűtőszekrényben tároljuk, nehogy bogarak költözzenek bele.

Buda-poszt: budapesti rabbi izraeli könyvsikere

Néhány hete egy Izraelben élő barátóm, akivel valamikor sok időt töltöttünk a Vasvári Pál poszt” címet viselő kiadványról, felkerestem a szerzőt, akitől megtudtam: a könyv alapját

Smuel Raskin rabbi és Moshe Lazar, Oroszország főrabbija a könyv new yorki-i bemutatóján

utcai zsinagógában, felhívott, hogy elmesélje: a férje épp egy közös ismerősünk könyvével tért vissza a könyvesboltból. A közös ismerős pedig nem más, mint a Magyarországon élő izraeliek közösségének rabbija, Raskin Smuel, aki egykor a pesti Jesiva diákja volt. Hogy többet megtudjunk a „Buda-

poszt” címet viselő kiadványról, felkerestem a szerzőt, akitől megtudtam: a könyv alapját

azok a Facebook posztok adják, melyeket hetente oszt meg héberül és angolul:

„Sok évvel ezelőtt hallottam, micsoda ereje van a közösségi médiának a világban. Ezért elhatároztam, hogy minden hét végén írok valamit és megosztom az ismerőseimmel Facebookon illetve a

whatsapp-on” – meséli Raskin rabbi, hozzátéve, innen ered a könyv címe is – „Mindig valamilyen érdekes történettel kezdődnek, és ebből levezetek valami tanulságot. Általában kapcsolodom az ünnepekhez vagy a hetizakaszhoz.” – A lassan 5 éve megosztott posztok, vagyis internetes cikkek nagy népszerűsége tettek szert, annyira, hogy egy izraeli könyvkiadó figyelmét is felkeltették: „Felhívtak, hogy szeretnék kiadni ezeket a posztokat egy könyvben. Több mint egy évet dolgoztam rajta.”

A posztokat 12 téma köré csoportosította a rabbi, köztük olyan csoportok találhatók, mint hogyan küzdünk meg a kihívásokkal és a nehézségekkel az életükben, vagy hogyan legyünk boldogok. A 140 írást tartalmazó könyv nagy sikert aratott az izraeli könyvpiacra.

A rabbi válaszol

Minden órának küldetése van

„A betegségüktől szenvedő haladók gyakran kérdezik: 'Miért nem visz már el Isten?' Ön mit válaszolna nekik?' – A hír24 portál soron következő kérdésére Köves Slomó rabbi válaszolt.

„Még ha egy éles kard pengéjét érzi is a tarkóján, akkor se adja fel az ember a reményt!” (Talmud, Bráhot 10a.) – Az ember sorsa a legreménytelenebb helyzetekből is reménytelivé tud fordulni, hiszen sorsunkat végső soron a Gondviselés alakítja. Egyszerre kell hinnünk abban, hogy minden helyzet valahogy rejt magában célt és értelmet, és kell bízunk abban, hogy helyzetünk látható módon is pozitívrá fordul. Ahogy a híres Jiszroel Szálánter rabbi (1810-1883) tanította: „amíg

a gyertya lángja ég, a dolgokat helyre lehet hozni...”

Emellett nem szabad elfelejteni, hogy ha még lenne is bizonyosságunk arról, hogy sorsunk már nem fog jobbra fordulni, életünk utolsó órái sem céltalankok vagy értelmetlenek.

„Többet ér egy órányi jócselekedet és megtérés ezen a világon, mint az egész túlvilági lét” (Atyák 4:17.) A Talmud ezen tanítása arra mutat rá, hogy a zsidó vallásfilozófiában az evilági lét olyan mérhetetlen jelentőségű küldetéssel párosul, amelynek értéke minden másón túlesz. Az emberi szabadakarat, az ezzel járó felelősség és az ebből fakadó érdem minden evilági percet értékesé tesz, még akkor is, ha ezek a percek sok

fájdalommal és szenvedéssel járnak.

A zsidó hagyomány szerint a túlvilági lelkek éppen ezért sóvárognak az evilági lét után, és sajnálkoznak afelett, hogy nem használták ki minden percet evilági életük során.

Ábrahámról azt olvassuk a Tórában, hogy „Ábrahám megöregedett, megteltek napjai” (1Mózes 24:1.), amellyel kapcsolatban a Zóhár (3:93b) azt tanítja, hogy a „megteltek napjai”, arra utal, hogy „minden nap teljesítette az adott nap küldetését”. Minden napnak és minden órának küldetése van, még akkor is, ha sokszor mi magunk nehezen találjuk meg a szenvedéssel és fájdalommal járó órák és napok küldetését és értelmét.

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: Oberlander Báruch rabbi
Főszerkesztő: Steiner Zsófia

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Munkatársak: Golubovics Martina,
Dénes Anna, Kovács Jichák, Molnár Zsófia
Nyomdai előkészítés: Juhász Valéria
ISSN 1416-4604

